

פטרונות נשים ודימויי נשים באסלאם הטרומ מודרני

Women Patrons and Images of Women in Pre-Modern Islam

0821-3456-01

סמסטר א', תשע"ד

ד"ר נעמי הגר

סמינריון לתואר ראשון

שעות קבלה של המרצה ומיקום: בתיאום טלפוני מראש

טלפון: 054-3186379

כתובת אימייל: nomihe@gmail.com

תיאור קורס

בניגוד לדעה הרווחת, נשים בחצרות המוסלמיות בתקופה הטרומ מודרנית - באיראן, באימפריה העת'מאנית ובהודו - נהנו מזכויות רבות, היו בעלות השפעה פוליטית ניכרת ואף היו בעלות רכוש רב. רבות מהן ניתבו חלק מעושרן לאמנויות ובכך הפכו לפטרונות, בעיקר פטרונות של ארכיטקטורה מונומנטלית.

במסגרת הסמינר נבחן שתי סוגיות באספקלריה מגדרית: האם ניתן להגדיר פטרונות נשית כשונה במהותה מפטרונות גברית, והאם דימויי הנשים כפי שהם מופיעים במיניאטורות משקפים את מעמדן הרם של נשות החצר - אם לאו.

Women in pre-modern Islamic courts had immense political clout. They used power and financial means to cultivate art, and many of them became patronesses mainly of architecture.

By surveying the edifices they initiated, we will attempt to define the particular characteristics of patronage of women. We will also look into images of women in contemporary miniatures in order to determine whether the power and wealth of women at these courts influenced their drawn images.

דרישות הסמינר:

נוכחות, הגשת רפרט בכיתה, כתיבת עבודה סמינריונית.

מרכיבי הציון הסופי:

רפרט 10%

עבודה סמינריונית 90%

הערה: הגשת הרפרט היא חובה. הגשת רפרט בכיתה היא תנאי מקדמי להגשת העבודה הסמינריונית.

תכנית הוראה:

1. מבואות

מבוא היסטורי: עידן האימפריות הפוסט מונגוליות

מבוא סוציולוגי: מעמדן של נשים באסלאם הטרומ-מודרני

B. F. Manz, "Women in Timurid Dynastic Politics," in *Women in Iran from the Rise of Islam to 1800*, G. Nashat and L. Beck, (eds.), Urbana, 2003, pp. 121-139.

מבוא מתודולוגי: השיח הפמיניסטי המערבי על נשים באסלאם

C. T. Mohanty, "Under Western Eyes: Feminist Scholarship and Colonial Discourse," in *Third World Women and the Politics of Feminism*, C. T. Mohanty et al. (eds.), Bloomington, IN, 1991, pp. 51-80.

<http://quod.lib.umich.edu/cgi/t/text/pageviewer-idx?c=acls;cc=acls;rgn=full%20text;idno=heb03313.0001.001;didno=heb03313.0001.001;view=image;seq=00000065;node=heb03313.0001.001%3A6.1>

ב' מלמן, "החופש מאחורי הרעלה-התבוננות ב'אחר' במאות ה-18 וה-19: נשים מערביות על נשים ים תיכוניות", *אשנב לחייהן של נשים בחברות יהודיות*, יעל עצמון (עורכת), ירושלים, תשנ"ה, עמ' 225-243.

2. פטרונות

נשים ופטרונות

D. Fairchild Ruggles, "Vision and Power," in *Women, Patronage and Self-Representation in Islamic Societies*, D. Fairchild Ruggles, (ed.) New York, 2000, pp. 1-15.

פטרונות נשים במאה התימורית

R. Marefat, "Timurid Women: Patronage and Power," *Asian Art*, 6/2 (1993), pp. 29-49.

נשים, עוצמה ופטרונות בחצר העת'מאנית

L. Peirce, *The Imperial Harem*, New York & Oxford, 1993, pp. 139-149.
_____, "The Family as Faction: Dynastic Politics in the Reign of Suleyman," in G. Veinstein, (ed.), *Soliman le Magnifique et son temps*, Paris, 1992, pp. 105-116.
_____, "Gender and Sexual Propriety in Ottoman Royal Women's Patronage," in D. Fairchild Ruggles, (ed.), *Women, Patronage and Self-Representation in Islamic Societies*, New York, 2000, pp. 53-68.

נשים ופוליטיקה בחצר הצפונית

S. Gholsorkhi, "Pari Kahn Kahnum: A Masterful Safavid Princess," *Iranian Studies* 28 (1995), pp. 143-156.

K. Rizvi, "Gendered Patronage: Women and Benevolence during the Early Safavid Empire," in *Women, Patronage and Self-Representation in Islamic Societies*, D. Fairchild Ruggles, (ed.), New York, 2000, pp. 123-153.

נור ג'האן: מלכה ושליטה בהודו המוגולית

E. B. Findly, "The Pleasure of Women: Nur Jahan and Mughal Painting," *Asian Art* 6/2 (1993), pp. 67-86.

-----, *Nur Jahan*, New Delhi, 2000, pp. 218-243.

3. דימויים

דימויי נשים במיניאטורות

L. Diba, "Lifting the Veil from the Face of Depiction: the Representation of Women in Persian Painting," in *Women in Iran from the Rise of Islam to 1800*, G. Nashat and L. Beck, (eds.), Urbana, 2003, pp. 206-236.

דימויי נשים בשאהנאמה

O. Davidson, "Women Lamentations as Protest in the Shahname," in *Women in the Medieval Islamic World*, G. Hambly, (ed.), New York, 1998, pp. 131-146.

M. Omidshar, "Waters and Women, Maidens and Might: the Passage of Royal Authority in the Shahnama," in *Women in Iran from the Rise of Islam to 1800*, G. Nashat and L. Beck (eds.), Urbana, 2003, pp. 170-185.

ח'וסרו ושירין

F. Keshvarz, "Taming the Unruly King: Nizami's Shirin as Lover and Educator," in *Women in Iran from the Rise of Islam to 1800*, in G. Nashat and L. Beck, (eds.), Urbana, 2003, pp. 186-205.

קריאה נוספת:

J. Rendell et al., (eds.), *Gender Space Architecture: An Interdisciplinary Introduction*, New York, 2000.

L. Ahmed, *Women and Gender in Islam: Historical Roots of a Modern Debate*, New Haven, 1992.